

Matkustakaa

RIIKAAN!

HUOMAUTUS MATKAILIJALLE.

Oheellinen kirjanen poistaa puutteen, jonka monet saksaa ja muita suuria kieliä vaikeasti lukevat suomalaiset matkailijat ovat tunteneet. Ei ole ollut riittävän yksityiskohtaista suomenkielistä esittely- ja opas-kirjasta Riikaan ja Latviaan lähtevälle matkailijalle. Nyt sellainen ilmestyy, pääasiallisesti Riialle omistettuna. Se ei ole mitään asiaa tai kysymystä tyhjentävä, mutta varsin auttava se on monessa suhteessa.

Lukija huomaa kirjasessa säilytetyn jonkin verran sellaistaakin, minkä kanssa suomalainen matkailija ei sanottavammin joutune kosketuksiin. Mutta kaiken varalta on se kirjasessa pysytetty. Edelleen huomautetaan, että osastossa »Muutama sana latviaa» esiintyy yhdysviiva lukusanoissa kuten vien-padsmi, div-padsmi j. n. e. Se on merkitty vain sanan ja lausumisen yksinkertaistuttamiseksi ja havainnollistuttamiseksi. Muuten ne ovat kaksi eri sanaa.

Mitä hintoihin ja rahan kursseihin tulee vastaavat ne jokseenkin tarkoin todellisuutta toukokuulla 1934.

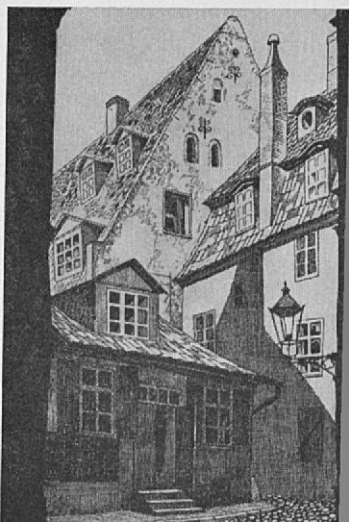

*Yleiskuva Riista
Daugavan (Vainäjoen) rannalta nähtynä.*

Matkustakaa Riikaan!

Kaikki Europan tiet vievät Riikaan. Melkein kaikki Europan maat ovat järjestäneet pikajunayhteyden Riikaan ja on yhteys sinne yleensä suora. Myöskin höyrylaivayhteydet Riikaan ovat varsin lukuisat ja mukavat. Saksan, Ranskan, Englannin ja Skandinavian satamista ylläpidetään suoraa laivayhteyttä Riikaan. Vielä tänäänkin on Riika, tuo aikoinaan mahtava Hansa-kaupunki, jota Napoleon sanoi *»L o n - t o o n e s i l i n n o i t u k s e k s i»*, tärkein kauppapaikka Lännen ja venäläisen Idän välisen kauttakulku-liikenteen varrella. **Riika on Latvian sydän.** 378,000:sine asukkaineen on Riika Latvian poliittisen ja sivistys-elämän polttopiste, maan huomattavimpien tieteellisten laitosten keskus-paikka, Latvian rauta tieverkoston päähermo. Samalla on Riika, Itämeren itärannikon suurin kaupunki, kaunein ja edullisimmin sijaitseva kaikista Itämerenmaiden kaupungeista.

Riian ainutlaatuisen kaunis asema on tunnettu ja tunnustettu. Kaunis, mahtava Väinäjoki kolmine siltoineen, Vanhakaupunki kapeine mutkikkaine katuineen, laajat, puutarhallsessa mielessä erinomaisen

*Ruutitorni, nykyisin
solamuseona.*

arvokkaat ja hyvin hoidetut puistot, joiden renkaan kaupungin keskitse virtaava kaunis kanavajoki — Riian ylpeys — halkaisee ja monet puistorikkaat paikat kaupungin ulkopuolella tekevät matkustajaan voimakkaan, unohtumattoman vaikutuksen. **Kuka Riassa kerran on käynyt, hän palaa kotia varmana siitä, että Riika on yksi Itä-Europan kaikkein huomattavimpia, kaikkein ”nähtävimpiä” kaupunkeja.**

MITÄ MATKUSTAJALTA VAADITAAN.

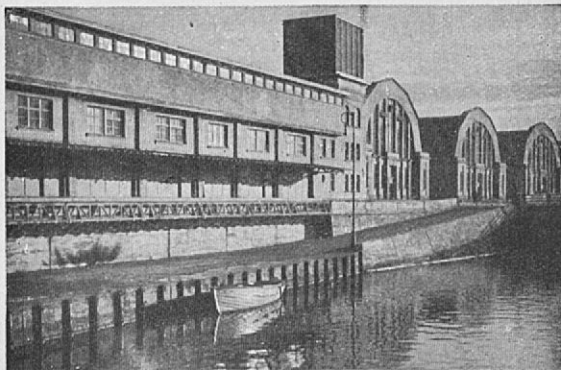
Latviaan saapuvalta ulkomaalaiselta vaaditaan passi. Vain virolaiset voivat saapua maahan kotimaisella passillaan varustettuna. Maahantulovisumit antavat Latvian ulkomailla olevat konsulinvirastot melkein poikkeuksetta heti. Maahantulovisumi on voimassa kaksi kuukautta eikä siltä menevä maksu useimpien ulkomaisten kansalaisilta nouse yli 10 latin. **Suomen, Saksan, Viron, Italian, Japanin, Liettuan, Itävallan, Sveitsin ja Tshekkoslovakian kansalaiset eivät tarvitse passiinsa visumia, vaan voivat he saapua maahan ja oleskella maassa kaksi kuukautta vapaasti.** Jos viivytään pitempään, on asianomaisilta poliisiviranomaisilta hankittava oleskelulupa, joka maksaa 2 latia viikolta eli 60 latia vuodelta. Maahantulovisumi oikeuttaa tavallisesti myöskin matkustamaan maasta sinä aikana, jonka visumi on voimassa. Minkään ammatin harjoittamiseen enempää kuin jatkuvaan oleskeluun Latviassa ei se kuitenkaan oikeuta. Ulkomaalaiset, jotka tahtovat oleskella Latviassa kauemmin kuin 6 kuukautta, lunastavat poliisiviranomaisilta lähtöluvan. Vain Saksan ja Tshekkoslovakian kansalaiset eivät tarvitse lähtövisumia, mutta on heidänkin tulliviranomaisille esitettävä todistus, ettei heiltä jää maksamattomia verorästejä. Kauttakulkuvisumit oikeuttavat oleskelemaan Latviassa vain sen aikaa,

minkä junamatka vaatii. N. s. kansallisspassilla kulkevat matkustajat sitä vastoin voivat tavallisesti oleskella maassa 4 vuorokautta, tulo- ja lähtöpäivä mukaanlaskettuna. Kauttakulkumatkustajat, jotka ennen matkallelähtöään eivät ole voineet hankkia itselleen kauttakulkuvisumia, voivat saada sen junassa tai satamassa nimenomaan vahvistetusta maksusta.

Tullimuodollisuudet. Käsipakaasin tarkastaminen tapahtuu junassa heti rajalla tai laivassa satamassa. Jos muu pakaasi on osoitettu Riikaan, tarkastetaan se siellä. Tullimaksuista ja käyttöverosta vapaat ovat kaikki matkaa varten välttämättömät tavarat kuten puvut, kenkät, alusvaatteet, päänaluset, peitteet, matkahuovat, toilettiesineet, kiikarit, valokuvaukoneet, sairastuolit, lapsenvaunut, arvoesineet aina 1 kiloon saakka henkeä kohti, lääkkeet samoin kuin matka-arkut ja laukut, joissa yllätarkoitettut esineet säilytetään. Tullivapaasti voidaan maahan tuoda myöskin ruokatarpeita kahden päivän varalta, alkoholi-juomia avatuissa pulloissa korkeintaan 1 litra ja tupakkaa korkeintaan 200 grammaa, 100 savuketta tai 25 sikaaria jokaista täysikäistä matkustajaa kohti. Maasta lähdettäessä ei käsipakaasia tarkasteta.

TULO RIIKAAN.

Riikaan saapuvat junat pysähtyvät jommallekummalle kaupungin kahdesta asemasta. Riika I on päätepiiste Tallinnasta, Leningradista, Moskovasta ja Varsovasta tuleville junille. Riika II kuuluu Berlinistä, Kaunasista (Kovnosta), Liepajasta (Libausta), Ventspilsistä (Windausta) ja Riian Rannikolta tuleville junille. Kummatkin asemat sijaitsevat vierekkäin. Kaupunkiin saapuvat laivat laskevat ankkuriin kaupungin laivarantaan. Asemilta ja laivarannasta lähtee raitiotielinjoja kaikkiin suuntiin. Sitä paitsi on kaikkialla saatavissa vuokra-autoja, ajureita ja lähettejä. »Deruluffin» (Königsberg—Tallinna—

Leningrad) ja «L o t i n» (Varsova—Tallinna) lentoreittien lentokoneet laskeutuvat ja nousevat Spilven lentosatamasta. Lentosataman ja kaupungin välillä on autoyhteys. Kaupungin raitioteiden kaikki 13 linjaa vievät laivarantaan ja päärautatieasemille. Autobussilinjat, joita on yhteensä 17, liittävät yhteen kaikki kaupunginosat ja esikaupungit. Matkustajain käytettäväksi annetaan Latvian Matkailija-liiton toimistosta (pääasemalta Riika I) erikoisesti kouluttuja kieli-taitoisia oppaita.

Oppaat: 1—4 hengen opastaminen aina 4 tuntiin saakka 5 latia; kulta-kin seuraavalta tunnilta maksetaan 1 lati. 5—14 hengen opastaminen aina 4 tuntiin saakka 7 latia; kultakin seuraavalta tunnilta 1:25 latia. Muunlainen korvaus ei ole sallittu. Jokainen alkanut tunti lasketaan täydeksi.

Kantajat: Matkalaukun kannosta maksetaan 0:60 latia kappaleelta. Korkein maksu 1 lati. Matka-arkut 50 kiloon saakka 1 lati.

Vuokra-autot: Ensimmäiset 400 metriä 0:30 latia, jokaiselta seuraavalta 160 metriltä 0:10 latia. Yötaksan aikana (klo 23—7): ensimmäiset 230 metriä 0:30 latia, jokaiselta seuraavalta 110 metriltä 0:10 latia. Jos autoon nousee enemmän kuin 2 henkeä, sovelletaan päivälläkin yötaksaa. Taksa on poliisin hyväksymä.

Ajurit: 0:90 latia kaupunginosasta lähimpään toiseen. Puolen tunnin ajo 1:40 latia. Maksusta neuvotaan sopimaan ennakolta.

Raitiotiet: maksu 0:15 latia, esikaupunkilinjailla 20 ja 24 santeimia. Tupakoiminen raitiovaunuissa kielletty. Suunnan ilmoittavat kyltit ja numerot.

Autobussit: Ajomaksu 15—30 santeimiin matkan pituuden mukaan. Pysäkeillä kulkusuunnan näyttäjät.

Taksojen ylitykset pyydetään ilmoittamaan lähimmälle poliisi-asemalle tai sisäasiainministeriön Matkailutoimistoon.

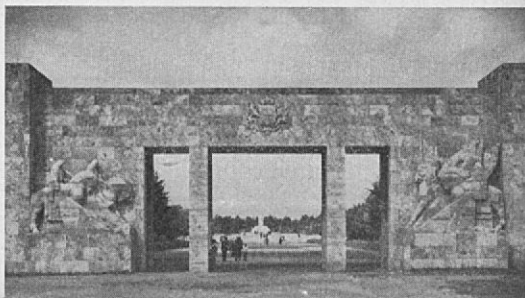

*Mustapäiden
talo.*

MAJOITTUMINEN JA RUOKAILEMINEN.

Latvian Matkailijakeskusliiton toimistosta (Riika I asemalla) saa maksuttomasti tietoja hotelleista, täysihoteloista ja muista majoitus-paikoista. Useimmissa hotelleissa ja ravintoloissa tarjotaan päivällistä klo 13—15 välillä ja illallista klo 19—22. Paremmissa hotelleissa saa ruokalistan mukaan lämmintä ruokaa koko päivän. Kohtuullisemmin vaatimuksin maksaa ateria 1: 20—2 latia (keskiluokan ravintoloissa ja ruokasaleissa 0: 80—1 latiin). Ravintolat ovat avoinna klo 2:een yöllä. Juomarahat palveluksen mukaan. Tavallisesti annetaan noin 10 % laskun määrästä.

»Hotel de Rome», Aspazijas bulvars 5, vastapäätä Kansallis-oopperaa. Puh. 35—25. 5 minutin matka asemalta. 80 vuodetta ja 45 yksityistä kylpyhuonetta. Yksityishuoneita 5—15 latiin. Parihuoneita 15—22 latiin. Huoneistoja 20—35 latiin vuorokaudelta. Kahvia, valkoista leipää ja voita (café complet) alkaen 1 latista annos. Kylmä ja kuuma vesi ja oma puhelin joka huoneessa. Oppaita saatavana. Ravintola: »Otto Schwartz». Puhutaan saksaa, ranskaa ja englantia. — »Hotel »Metro-pole», Aspazijas blv. 12. Puh. 35 11. 5 minutin matka asemalta. 53 vuodetta ja 10 yksityistä kylpyhuonetta. Yksityishuoneita 3: 50—9 latiin vuorokaudelta. Parihuoneita 8—16 latiin. Huoneita, joissa on oma kylpyhuone, 11: 50 latista alkaen. Kahvia, leipää ja voita (café complet) 1: 20 latia. Kuuma ja kylmä vesi sekä puhelin joka huoneeseen. Oppaita. Puhutaan saksaa, englantia ja ranskaa. — »Hotel »Petersburg», Jāna ģakstes laukumā 4 (Janis Tshaksten tori) 4. Vastapäätä presidentin linnaa. Puhelin 35 73. 15 minuttia asemalta. 59 vuodetta, 8 yksityistä kylpyhuonetta. Yksityiset huoneet 4—8, parihuoneet 7—15 latiin. Huoneita omine kylpyhuoneineen 12—25 latiin. Kahvitarjotin 1: 20 latia. Huoneita täysihoittoineen 10 latista alkaen. Lämmin vesi ja puhelin joka huoneessa. Puhutaan saksaa, englantia ja ranskaa. — »Hotel »Commerce», Aspazijas blv. 13. Puh. 22 876 ja 20 053. 5 minuttia asemalta. 75 vuodetta ja 8 yksityistä kylpyhuonetta. Yksityisiä huoneita

4—8, parihuoneita 6:50—10 latiin. Kahvitarjotin 1:50 latia. Huoneita täysihoitoineen 9 latista alkaen. Ravintola. Lämmin vesi ja puhelin joka huoneeseen. Huoneita omine kylpyhuoneineen. Puhutaan saksaa, englantia ja ranskaa. — »Hotel Bellevue», Raiņa blv. 33. Puh. 35 41. 3 minutin matka asemalta. 110 vuodetta. Yksityishuoneet 3—8:50, parihuoneet 5—15 latiin. Kahvitarjotin 1:20 latia. Puhutaan saksaa, englantia, ranskaa. — »Hotel Frankfurt am Main», Brīvības ielā 25. Puh. 27 382. 10 minutin matka asemalta. 22 vuodetta. Yksityishuoneita 3:50—6 latiin. Parihuoneet 12 latia. Kahvitarjotin 1:50 latia. Huoneita täysihoitoineen 9 latista alkaen. Ravintola. Puhutaan saksaa, englantia ja ranskaa. — »Hotel Excelsior», Gogoļa ielā 5. Puh. 31 300 ja 35 74. 5 minuttia asemalta. 54 vuodetta, 3 yksityistä kylpyhuonetta. Yksityisiä huoneita 3—8, parihuoneita 6—15 latiin. Kahvitarjotin 1:30 latia. Huoneita täysihoidolla 8 latista alkaen. Joka huoneessa lämmin vesi ja puhelin. — »Hotel Central», Krišjana Barona ielā 20—22. Puhh. 29 046 ja 30 253. 10 minuttia asemalta. 75 vuodetta. Yksityishuoneita 2:50—6 ja parihuoneita 4:80—8 latiin. Kahvitarjotin 0:80 latia. Ravintola. — Täysihoitola »Austrija», Merķeļa ielā 21, W. 5. Puh. 23 698. 10 minutin matka asemalta. Huoneita täysihoitoineen 6—10 latiin vuorokaudelta. — Täysihoitola »Wien», Valņu ielā 3—5. Puh. 23 321. 10 minuttia asemalta. Yksityishuoneet 3, parihuoneet 4 latia. Kahvitarjotin 1 latia. Huoneita täysihoitoineen 7—10 latiin. — YMCA:n (Young Men's Christian Association = NMKY) matkailijakoti, Jura Allunana ielā 7. Puh. 33 077. Suositellaan retkikunnille. Yösiija 1:50 latia. Kahvitarjotin 0:50—1 latiin. Tulosta ilmoitettava ennakolta.

Ravintolat »Otto Schwartz» ja »Romas pagrabs» (Hotel de Romen kellari), Aspāzijas blv. 5, lähellä oopperaa (Hotel de Romen yhteydessä). Puhh. 27 036 ja 29 354. Musiikkia klo 20:sta ja tanssia klo 22:sta alkaen. Hienon maailman kohtaamispaikka. Erinomainen keittiö. Aamiaista 1 latista alkaen. Päivällisiä 1:50:sta ja illallista 2:50 latista alkaen. — Ravintola »Alhambra», Brīvības ielā 25. Puh. 27 389. Tanssia klo 20:sta alkaen. Kabaretti. Baari. Vaateliaan yleisön tapaamispaikka. — Ravintola »Mazais Vērmanis dārzs» (Kleiner Wöhrmannscher Park = Pieni Wöhrmannin puisto), Elizabetin ja Tēr-

batan ielain (katujen) kulmassa vastapäätä Liela Vērmāna darzsia (Suurta Wöhrmannin puistoa). Puh. 35 71. Vanhastaan tunnettu erinomainen ravintola. Aamiaisia 1—4 latiin. Päivällisiä 1—4 latiin. Illallinen 1—4 latiin. Musiikkia. — **Ravintola »Klostera Pagrabs»,** Kaleju ielā 15. Suuren Killan kellarissa. Puh. 21 285. Soittoa. Tanssia klo 22:sta. Aamiainen 1 lati. Päivällinen 1: 20—1: 50, illallinen 1 lati. — **Ravintola »Kroepseh»,** Aspāzijas blv. 13. Puh. 30 526. Tanssia ja iltakonsertti joka päivä. Lounas 1: 20, päivällinen 1: 20, illallinen 1 lati. — **Ravintola »Tempo»,** Krišjāna Barona ielā 20—22. Puh. 34 043. Aamiainen 1—2, päivällinen 1: 20—2 latia. Soittoa klo 12:lta. — **Ravintola »Esplanade»,** Elizabetes ielā 53. Puh. 33 645. — **Ravintola »Foxtrott-Diele»,** Valdemara ielā 27—29. Puh. 27 055. Kabaretti. Baari. Tanssia klo 22:sta alkaen. — **Ravintola »Trocadero»,** P. B. U. B. K., Brīvības ielā 9. Puh. 26 575. Kabaretti. Baari. Tanssia klo 22:lta. — **Ravintola »Mascotte»,** Valdemara ielā 21. Puh. 20 028. Kabaretti. Tanssia. — **Ravintola »L. R. L. K. Casino»,** Lāčplēša ielā 15. Puh. 31 018. Kabaretti. Tanssia. — **Ravintola »O. U. K.,** Dzirnau ielā 45—47. Puh. 26 620. Kabaretti. Tanssia klo 17:lta.

Kahvila »Café de l'Opera», Puh. 20 202, Aspāzijas blv. 1. Soittoa klo 17—24. — **Kahvila »Kongress»,** Brīvības ielā 15. Puh. 30 645. Soittoa klo 17—24. — **Kahvila »Reiners»,** Valņu ielā 11. Puh. 35—31. — **Kahvila »A. T.,** Kaļķu ielā 10. Puh. 32 964. Soittoa klo 17:stä alkaen. Tanssia klo 18:lta. Kabaretti. — **Kahvila »Torchiān»,** Tirgoņu ielā 6. Puh. 34 298. Soittoa klo 17:lta. — **Ruokasali »Neulands»,** Krišjāna Barona ielā 11. Puh. 27 828. Aamiainen 0: 50, päivällinen 0: 70—1 lati. Illallinen 1 lati. Radiokonsertteja. — **Ylioppilasruokala »Studente Virtuve»,** Suuressa Wöhrmannin puistossa. Puh. 26 309 ja 27 464. Päivällisiä 0: 75—1 latiin. Illallinen 0: 60 latia. Ei palvelusrahoja.

YLEISIÄ OHJEITA JA NEUVOJA.

Mitä liikenteeseen tulee, väistetään oikealle. Talojen numerot laske-
taan kaupungin keskuksesta käsin. Vasemmalla on Nro 1 ja muut
parittomat luvut (3, 5, 7 j. n. e.), oikealla Nro 2 ja muut parilliset luvut.
Kadun yli kulkeminen on luvallista vain katujen kulmauksissa.

Ruokaileminen. Ensimmäinen aamiainen maassa ja Riassa syödään
tavallisesti klo 9—11 välillä ja käsittää se tavallisesti kahvia, voita ja
valkoista leipää. Päivällistä syödään klo 13—16 välillä. Ravintoloista
saa kaikellaisia juomia. Voileipäpöydän kera otetaan usein lasi pari
latvialaista viinaa, jonka paras laji tunnetaan nimellä »Dzidrais»
(= läpinäkyvä) ja jonka puhdas virkistävä maku onkin maininnan
arvoinen. Kotimainen olut on hyvää ja terveellistä. Viinit ovat kal-
liimpia kuin Saksassa ja Ranskassa. Latvialaisilla likööreillä on mainetta
maan rajojen ulkopuolellakin. Alkoholivapaita juomia on käytännössä
runsas määrä. Mainittakoon kotimaiset mineraalivedet, kuten limo-
naadi ja seltteri. Alkoholijuomien tarjoilu ravintoloissa on sallittu
klo 2:een yöllä. Useimmat kabarettipaikat ja baarit ovat kuitenkin
avoinna läpi yön. Myymälät ovat avoinna tavallisesti klo 9—1/2 19:ään.

Juomarahat. Viinureille ja hotellien palveluskunnalle maksetaan
juomarahaa tavallisesti noin 10 % laskun määrästä. Saman verran
maksetaan ensimmäisestä aamiaisesta hotellissa ja aterioista ravinto-
loissa. Vaatteiden säilytyksestä annetaan tavallisesti 20 sentiimiä.
Autonkuljettajille ja ajureille ei juomarahaa tavallisesti anneta. Parran-
ajo maksaa 30—40 sentiimiä. Juomarahana annetaan tavallisesti 10
sentiimiä.

Poliisi. Riian kaupungin prefektuuri, pääpoliisiasema sijaitsee:
Aspāzijas blv. 14:ssä. Sieltä voidaan tiedustella osotteita (maksu 30
sentiimiä). Ulkomaalaisten on näytettävä passinsa poliisiasemalla.
Näyttämisestä ja ilmoittamisesta huolehtivat hotellit ja asuntojenvuok-
raajat. Jos tahdotaan oleskella maassa sen jälkeen kuin maahantulo-

visumin määräaika on umpeen kulunut, on poliisilta saatava erikoinen oleskelulupa. Liikenteestä ja järjestyksestä huolehtivat passipoliisit avustavat auliisti matkustajia neuvoillaan. Melkein kaikki poliisit puhuvat myöskin saksaa.

Autoliikenne. Joka Latviassa tahtoo matkustaa autolla tai moottoripyörällä, hän varustautukoon jonkin virallisesti tunnustetun »Touring- tai autoklubin »triptykillä» tai »Carnet de passage en douane'lla». Sellaisella todistuksella varustettu matkailija välttyy tullimaksujen suorittamisesta rajalla. Latvian pääliikennetiet ovat kauttaaltaan hyviä. Hotelleja, autovajoja, bensiiniasemia ja korjauspajoja on kaikilla suuremmilla paikkakunnilla. Suurin sallittu ajonopeus avoimilla teillä 70 km., kaupungeissa ja väestökeskuksissa 40 km. tunnissa. Vastaantulijaa väistettävä oikealle. Ohiajettaessa sivuutettava vasemmalta. Tieveroa ei ole. Siltaraha vain Lielupe-joen yli mentäessä — Riian rannikolla olevalla sillalla.

Huvitukset. Riikaan joutunut muukalainen löytää kaikkalaisia huvituksia ja ajanvietettä. Teatterinäyttäjät tarjoavat: »Kansallisooppera» Aspāzijas bulvardsilla (ooppera, baletti, sinfonia-konsertteja ja solisti-iltoja); Kansallisteatteri (Valdemara ielā); »Dailes Teātris» (Lāčplēša ielā 25); Das Deutsche Schauspiel (Kēniņu ielā 1); Venäläinen draama (Merkļa ielā 13) ja Juutalainen teatteri (Skolas ielā 16).

Riian musiikkielämä nauttii varsin suurta arvonantoa ja kuuluisat taiteilijat käyvät mielellään Riassa konsertoimassa. Kesäisinkin säännöllisesti pidettävät sinfoniakonsertit tarjoavat korkeata musikaalista nautintoa. Paremmissa kahviloissa ja ravintoloissa soittaa hyvä soittokunta.

ULKOMAIDEN KONSULIVIRASTOT RIIASSA. (puhelinnumerot sulkumerkkien välissä)

Argentinan — Elizabetes ielā 10-a (21 505); **Belgian** — Brēmiešu ielā 5 (21 508); **Bulgarian** — Peldu ielā 32 (27 234); **Tanskan** — Baznī-

cas ielā 19 (29 419); **Saksan** — Raiņa blv. 13 (23 576); **Viron** — Skolas ielā 13 (26 469); **Suomen konsulinvirasto** — L. Bīskapu ielā 1 (21 069); **Ranskan** — Elizabetes ielā 41/43 (23 202); **Kreikan** — Smilšu ielā 15/17 (23 200); **Iso-Britannian** — Raiņa blv. 9 (21 514); **Hollannin** — Aldaŗu iela 1/3 (21 511); **Italian** — Skolas ielā 17 (93 374); **Japanin** — Juŗa Allunana ielā 2 (34 251); **Jugoslavian** — Elizabetes ielā 441/43 (33 390); **Liettuan** — Elizabetes ielā 45/47 (31 560); **Norjan** — Pils ielā 23 (21 520); **Itāvalla** — Šķūņu ielā 13 (21 506); **Puolan** — Mednieku ielā 6-b (23 568); **Portugalin** — Arsenāla ielā 7 (20 953); **Romanian** — Pils ielā 21 (23 498); **Neuvosto-Venājān** — Alberta ielā 11 (21 608); **Espanjan** — Raiņa blv. 9 (33 466); **Ruotsin** — Eksporta ielā 5 (21 532); **Sveitsin** — Marstaŗu iela 6 (23 572); **Tshekkoslovakian** — Elizabetes ielā 41/43 (29 837); **Turkin** — Auseŗa ielā 7 (31 955); **Unkarin** — L. Smilšu ielā 34 (21 831); **Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen** — Šķūņu ielā 23, W. 31 (21 502); **Venezuelan** — Pils ielā 6, W. I (34 440).

RAHAN VAIHTOKURSSIT.

(Toukokuulla 1934)

Latvian raha perustuu kultakantaan.

Rahayksikkō: 1 lati (lat = Ls) = 100 santiimia = 1 kultafrangi. Käytännössä on: 10, 20, 25, 100 ja 500 latin seteleitā. On 1, 2 ja 5 latin hopearahoja; 10, 20 ja 50 santiimin nikkeliarahoja ja 1, 2 ja 5 santiimin pronssirahoja. Paikallisessa kaupankäynnissä lasketaan hinnat vielä usein latvialaisissa ruplissa. Tällöin 1 rupla = 2 santiimia tai 100 ruplaa = 2 latia tai 1 lati = 50 latvialaista ruplaa.

1 Englannin punta	= Ls 15:85
1 dollari	= „ 3:17
1 Saksan markka	= „ 1:23
1 Italian liira	= „ 0:26
1 Ranskan frangi	= „ 0:20

1 Sveitsin frangi	= Ls. 1: 00
1 Ruotsin kruunu	= „ 0: 83
1 Tshekkoslovakian kruunu	= „ 0: 13
1 Suomen markka	= „ 0: 07
1 Liettuan liti	= „ 0: 51
1 Viron kruunu	= „ 0: 88
1 Puolan zloty	= „ 0: 58

POSTI, SÄHKÖLENNÄTIN JA PUHELIN.

Kirjeet: paikallisessa liikenteessä 10 sanniimia jokaiselta 20 gramalta tai sen osalta; kotimaassa 20 sanniimia jokaiselta 20 grammalta tai sen osalta. Ulkomaille menevästä kirjeestä 35 sanniimia ensimmäisiltä 20 grammalta ja kultakin seuraavalta 20 grammalta 20 sanniimia lisää.

Postikortit: kotimaassa 10 sanniimia, ulkomaille 20 sanniimia. Viroon ja Liettuaan samoin kuin kotimaaisessa liikenteessä. **Sähkösanomamaksut** sanalta: paikalliset sähkösanomat 6 sanniimia; kotimaassa 10 sanniimia. **Ulkomaille** menevistä sähkösanomista; Saksaan — 28 sanniimia; Englantiin — 44 sanniimia; Ranskaan — 34 sanniimia; Viroon ja Liettuaan — 10 sanniimia. Maksu kannetaan vähintään 8 sanasta.

Puhelinmaksut puheluista ulkomaille: 3 minutin puhelu Berliiniin — Ls 8: 10; Prahaan (Prag) Ls 10: 40; Helsinkiin — 5: 10 latia; Varsovaan 5: 70 latia.

Pääpostikonttori: Aspāzijas blv:n ja Kr. Barona ielan kulmassa; Samassa talossa ovat myöskin radio- ja sähkölennätinlaitos. Tärkeimmät osastot ovat avoinna arkipäivisin klo 9—21 ja pyhäpäivisin klo 9—11. Lennätinkonttori avoinna läpi vuorokauden. Riika I asemalla

on postilla ja lennätinlaitoksella haarakonttorit. Poste restante lähettykset pääpostikonttorissa. Yleisöä varten on puhelimia sanomalehtikioskeissa, erikoisissa puhelinkioskeissa kaupungilla ja muualla. Puhelumaksu 10 santiimia.

MATKAILIJA HALUAA TIETOJA JA NEUVOJA

Neuvoja ja selityksiä kaikissa matkailua koskevissa asioissa antavat auliisti Latvian valtionrautateiden matkatoimisto, «Ceļtrans» Aspāzijas blv. 4 (puh. 20 339); «**Turisti-Byroo**», Latvian Matkailukeskusliiton toimisto pääasemalla Riika I (33 047), missä myöskin on myytävänä muistoesineitä, näköalakuvia ja -kortteja, matkaoppaita, aikatauluja y. m.; matkatoimisto «**Baltian Lloyd**», Tirgoņu ielā 22 (21 550) ja matkatoimisto «**Wagon Lits-Cook**», Kaļķu ielā I (22 512). Valtion matkatoimisto «**Ceļtrans**» (Aspāzijas blv. 4) hankkii matkalippuja kaikkiin maihin (myöskin makuuvaunulippuja), lentokoneisiin («**Deru-luft**» ja «**Lot**»), seuramatkoja varten, huolehtii tullimuodollisuuksista j. n. e. Avoinna arkisin klo 9—19, pyhäisin klo 9—11.

Erikoistiedusteluihin, jotka eivät suoranaisesti koske liikenneasioita, vastaa Ulkoasiainministeriön sanomalehtijaosto (Valdemara ielā 3, puh. 35 22).

Liikemiehille antaa tietoja Riian Kauppakamari, Ģildes lauk. 4.

Väärinkäsitysten sattuessa kääntävä Sisäasiainministeriön matkailutoimiston puoleen, Brīvības ielā 37/39.

TÄRKEIMMÄT HALLINTOLAITOKSET JA VIRASTOT.

Tasavallan presidentti: Tasavallan presidentin linna. — **Eduskunta** (saeima): Jekaba ielā 11. — **Valtioneuvoston kanslia** ja ulkoasiainmi-

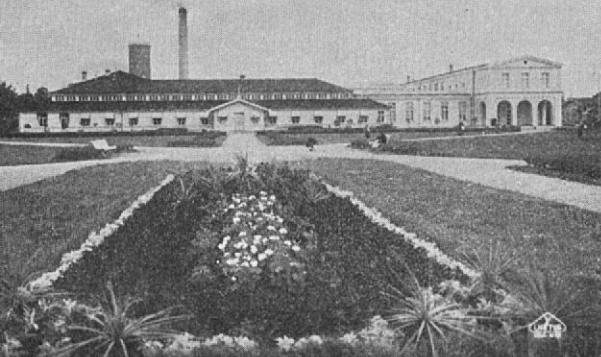
nisteriö: Valdemara ielā 3. — **Sisäasianministeriö:** Brīvības ielā 37/39. — **Sotaministeriö:** Valdemara ielā 10/12. — **Oikeusministeriö:** Antonijas ielā 6. **Raha-asiaiministeriö:** Valdemara ielā 2-a. — **Opetusministeriö:** Valdemara ielā 36-a. — **Maatalousministeriö:** Kalpaka blv. 6. — **Kulkulaitosministeriö:** Gogoļa ielā 3. — **Sosialiministeriö:** Skolas ielā 28. — **Kaupunginhallitus:** L. Kēniņu ielā 5. — **Pääpoliisiasema:** Aspāzijas blv. 14. — **Pääpostikonttori:** Kr. Barona ielan ja Aspāzijas bulvarsin kulmassa. **Postihaarakonttori:** pääasemalla Riika I. — **Sähkölennätinkonttori:** pääpostikonttorin rakennuksessa. **Haaralennätinkonttori:** Pörssissä ja pääasemalla Riika I. — **Rauhanoikeus:** Andrēja Pumpura ielā 1.

MUSEOT, KOKOELMAT, NÄHTÄVYYDET.

Eduskuntatalo, Jēkaba ielā 1. Nähtävänä maanantaisin, keskiviikkoisin, torstaisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 9—15. Istunto-kaudella pidetään istuntoja joka tiistai ja perjantai iltapäivisin. Pääsy vapaa. Katsojien on ilmoittauduttava eduskuntatalon komendantille, puh. 28 400.

Sotamuseo, Ruutitornissa. Nähtävänä keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 12—15, pyhäpäivin klo 10—14. Pääsy vapaa. Kesäk. 22—syysk. 1 pvään katsojien ilmoittauduttava ennakolta (puh. 23 906). Museo käsittää vanhemman ajan, maailmansodan ja Latvian vapaussodan.

Valtion historiallis-kansatieteellinen museo, Linnassa. Avoinna joka päivä klo 10—15. Pääsy maksuton, puh. 21 524. Arkeologinen osasto käsittää Latviasta kivi-, pronssi- ja rautakaudella löydettyjä esineitä. Kansatieteellisessä osastossa on muinaisten latvia-laisten käyttöesineitä, vaatteita, koruja j. n. e. Ulkomaalaisessa osastossa venäläistä, siperialaista, japanilaista, kiinalaista ja

muuta alkuperää olevia esineitä. Numismaattinen osasto käsittää Latviasta löydettyjä vanhoja rahoja.

Valtion taidemuseo: Linnassa. Avoinna tiistaisin, keskiviikkoisin, torstaisin, perjantaisin ja sunnuntaisin klo 10—15; lauantaisin klo 10—13. Pääsy maksuton. Kesäk. 25—syysk. 1 päivän välisenä aikana pyydetään tulosta ilmoittamaan ennakoon puh. 20 934. Museon kokoelmat käsittävät pääasiallisesti latvialaisten taiteilijain töitä ja antavat ne täydellisen yleiskatsauksen Latvian maalaustaiteeseen, grafiikkaan ja kuvanveistoon. Mielenkiintoinen kokoelma latvialaista porsliinimaalausta.

Valtion kirjasto: Linnassa, Jāņa Čakstes lauk., avoinna arkipäivisin klo 10—15 (puhh. 20 932, 34 445). Pääsy vapaa. 350,000 nidettä.

Koulumuseo: Valdemara ielā 36. Avoinna tiistaisin, keskiviikkoisin, torstaisin ja perjantaisin klo 10—15; lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10—13. Pääsy maksuton. Heinä- ja elokuussa pyydetään tulosta ilmoittamaan ennakolta puh. 93 851. Luonnontieteellisiä kokoelmia. Akvaariumi.

Metsähallituksen museo, Kalpaka blv. 6. Avoinna maanantaisin, perjantaisin ja pyhäpäivisin klo 10—14. Keskiviikkoisin klo 13—15. Pääsy vapaa. Ryhmistä pyydetään ilmoittamaan edeltäkäs. Puh. 21 434.

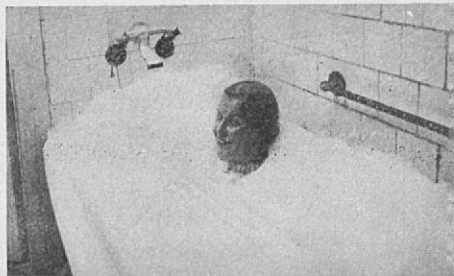
Rilan kaupungin museo, Valdemara ielā 1, Esplanaadin varrella. Avoinna klo 13—15 kaikkina muina päivinä paitsi maanantaisin. Pääsy vapaa. Kesäk. 20—elok. 26 päivän välisenä aikana on tulosta ennakolta ilmoitettava (puh. 29 272). Alhaalla vasemmalla kuvanveistosali, jossa pääasiallisesti valujäljennöksiä antiikin ja renesanssiajan tunnetuista veistoksista. Lasikaapeissa: pienoisplastiikkaa, miniatyyreja, mitaleja. Alhaalla oikealla: graafillinen

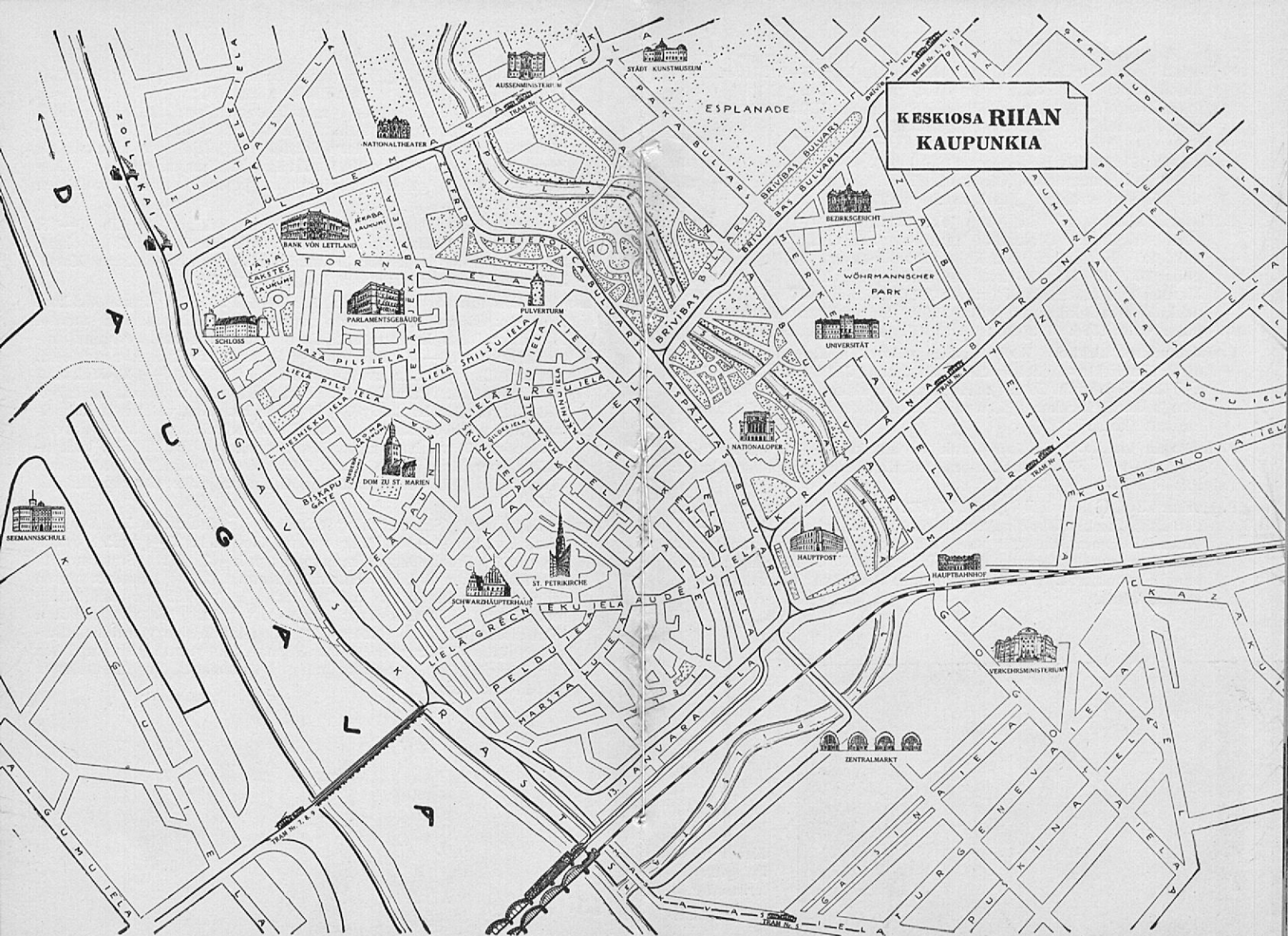
osasto. Oikealla pituussuuntaan kulkevalla ja päätyseinämällä latvialaisten taiteilijain graafillisia töitä. Ikkunain ja neljännen seinän välillä pääasiallisesti saksalaisten taiteilijain töitä. Lasi-kaapeissa: vanhempaa grafiikkaa ja jäljennöksiä. Ylhäällä porras-käytävässä nuorempien latvialaisten taiteilijain maalauksia ja kuvanveistotöitä. Ylemmässä päivänvalosalissa latvialaisia taide-teoksia. Muissa saleissa vanhempien ja nuorempien ulkolaisten mestarien töitä.

Kaupungin kirjasto, Raatihuoneella. Avoinna arkipäivisin klo 10—15. Pääsy vapaa. Rikkaat kokoelmat vanhoja harvinaisia kirjateoksia, kirjapainotaidon esikoisia ja omakätisiä nimikirjoituksia (Martti Lutherin, Herderin, Richard Wagnerin y. m.).

Tuomiokirkon museo, Palasta ielä 7, lähellä P. Marian tuomiokirkkoa. I osasto: Riian historiallisen ja muinaistutkimusseuran museo. II osasto: Riian luonnontutkijain seuran kokoelmat. Avoinna sunnuntaisin klo 11—14. Pääsymaksu 50 sentiimiä kultakin osastolta. Suuremmille ryhmille avoinna joka päivä klo 10—14. Maksu 3 latia ryhmältä. Puh. 26 922. Historiallisessa museossa on näyt-teillä latvialaisia hautalöytöjä ja Riian historiaa valaisevia kokoel-mia. Sitä paitsi on museossa runsaita kokoelmia aseita, muotokuvia, hopeaesineitä, vanhoja riikalaisia huonekalustoja, kelloja, kirkon-kelloja, porsliinia ja fajanssia. Erikoisesti mainittakoon keisari Oton kulho (10. vuosisadalta) ja Olbia-maljako (3. vuosisadalta e. Kr.).

Mustapäiden talo, (Schwartzhäupterhaus), Rätslaukumä 5. Avoinna joka päivä klo 11—15. Pääsy vapaa. Kesäk. 1:stä—syysk. 1 pvään käynnistä ilmoitettava ennakolta puh. 22 171. Suuremmilta ryhmiltä maksu 20 latia. Huomattavimmat katsottavuudet: suuren salin kattomaalaukset, ruotsalaisten ja venäläisten hallitsijain muotokuvat. Ruokasalissa: taulu »Lyypekki 17. vuosisadalla». »Kultaisessa kirjassa» talossa käyneiden kuuluisien vieraiden nimi-kirjoituksia (Aleksanteri II:n, Bismarckin y. m.). Mustapäiden talon kuuluisien hopeakokoelmien katsomisesta on ilmoitettava päivää aikaisemmin.

KESKIOSA RIHAN
KAUPUNKIA

- P. Marian tuomiokirkko.** Avoinna arkipäivisin klo 10—21. Käynnistä ilmoitettava edeltä käsin kansliaan, puh. 33 733. Eritoten huomattakoon Jaunā ielan puoleisen, aikaisemmin itäisen sisäänkäytävän yläpuolella oleva metallinen korkokuva (15. vuosisadalta). Eräässä alttarikuorin pohjoisseinän syvennyksessä on kivi, jonka alla lepäivät liiviläisten v. 1196 kuolleen ensimmäisen apostolin Meinhardin maalliset jäännökset. Tuoli alttarikuorissa on peräisin 15. vuosisadalta. (Tarkemmin s. 27).
- P. Pietarin kirkko.** Katsottavissa joka päivä klo 9—11 ja klo 13:sta auringonlaskuun. Maksu 50 sentiimiä hengeltä. Tornista ihana näköala. Käynnistä ennakolta ilmoitettava: Valņu ielā 22-a, puh. 23 743. Huomattava on kirkon barokkityylinen pääovi. Marmorinen saarnastuoli (v:lta 1791). Sivulaivassa »Mustapäiden» penkit. Messinkikruunu v:lta 1690. Seitsenhaarainen kynttilänjalka v:lta 1596. Hopea-astiasto 16. ja 17. vuosisadalta.
- P. Johanneksen kirkko.** Katsottavissa päivittäin klo 10—14. Käynnistä ilmoitettava edeltä käsin kansliaan, Jāņa sētā 7 tai Jāņa sētā 3. W 5. (puh. 20 494). Huomattava kirkon goottilainen julkisivu ja lähellä kirkkoa sijaitseva »Eckenin luostari» ja Pyhän Hengen luostari (katso s. 25).
- P. Jaakopin kirkko.** Nähtävänä arkipäivisin klo 9—10, sunnuntaisin klo 14—16. Pääsy maksuton, tulosta ilmoitettava ennakolta: Pils ielā 2, puh. 21 006.
- P. Marian kilta, Gildes ielā 6,** puh. 27 977. Katsottavissa maanantaisin, tiistaisin, keskiviikkoisin, torstaisin ja perjantaisin klo 10—16. Katsomisen arvoisia ovat varsinkin rakennuksen vanhimmat osat, alasali ja morsiuskammio (kamiina v:lta 1663). 46:n Hansa-kaupungin vaakunat. [Marian kuolemaa esittävä puuveistos (15. vuosisadalta).

*Kemerin
kylpylän
terrassilta.*

P. Johanneksen kiltä, Gildes ielā 5, puh. 21 057. Nähtävänä arkipäivisin klo 10—14. Oviraha 20 sentiimiä. Eteisrakennuksessa oltermannien kuvat. Suuressa salissa kolme kruunua, jotka ovat peräisin 18. vuosisadalta ja seppien, räätälien ja tynnyrintekijäin ammattikunnan lahjoittamia.

Maataloudellinen museo, Torģeles ielā 1 (raitoliinja nro 2 tai 11 ja autobussi nro 24 tai 22). Avoinna sunnuntaisin klo 11—14. Pääsy vapaa. Suljettuna toukok. 15:stä syyskuun 15 pvään.

Luonnontieteellinen museo, Viesturs-puiston paviljonkirakennuksessa. Avoinna sunnuntaisin klo 11—14. Vapaa pääsy. Kesäk. 15—elok. 15 pväin välisenä aikana käynnistä ilmoitettava edeltäkäsin.

Terveystieteellinen museo, Kalpaka blv. 4. Avoinna klo 11—16 joka päivä paitsi maanantaisin. Vapaa pääsy. Suljettuna heinäkuun ja jouluk. 15:stä—tammik. 7 pvään.

Museo »Latjivas Saule» (Yhdistys »Latvian aurinko»), Grēcnieku ielā 14. W. 5. Avoinna maanantaisin, tiistaisin, keskiviikkoisin, torstaisin ja perjantaisin klo 15—18. Kansatieteellisiä ja keramiikkakokoelmia. Vapaa pääsy. Heinäk. 1—syysk. 15 pväin välisenä aikana tulosta ilmoitettava ennakolta, puh. 22 826.

Ulkoilmamuseo, Jugla-järven rannalla (autobussi nro 21) lähellä Balodisin maatilaa. Tyypillisiä muinaislatvialaisia puurakennuksia. Ilmoittauduttava Muistomerkkikomitealle Linnaan (puh. 34 132).

Veljeshautausmaa, Metsäpuiston, Mežaparsin vieressä. Autobussi nro 22. Arkkitehtoonisesti huomattava Latvian vapaussoturien viimeinen leposija.

Yliopiston kasvitieteellinen puutarha, Kandavas ielā 2. Raitoliinja

nro 9 tai autobussi nro 31. Puh. 41 577. Avoimna sunnuntaisin klo 10—17; edeltäkäs in ilmoitettaessa myöskin arkipäivisin. Pääsy vapaa.

Vallankumousmuseo, Avotu ielā 43, puh. 34 445. Avoimna sunnuntaisin klo 14—16. Suljettuna toukok. 15:stä lokak. 15 pvään. Käsittää vuoden 1905 vallankumouksellisen vapaustaistelun muistoja. Pääsy vapaa.

Työmuseo, Torņa ielā 4. Avoimna sunnuntaisin ja tiistaisin klo 10—13, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 18—21. Latvian Työväenliiton kokoelmia.

MUUTAMA SANA LATVIAA.

Joitakin huomautuksia latviankielen ääntämisestä. Latvian «c» lausutaan kuten suomessa ts (baznīca — karitsa); latvian «z» = saksan «solche»; ž = ranskan «general»; š = saksan «Schade»; č = «Tshaikovski»; v = suomen v; e = (ie) on diftongi, kaksoisääntiö, joka lausutaan jokseenkin samalla tavalla kuin «je» kuitenkin siten, että «j» tulee lausutuksi nopeaan ja «e» vivahtaa vahvasti suomen ä:hän; o (uo) on myöskin diftongi ja lausutaan kuten suomessa uo (luola) «on saadessa vahvan vivahduksen a:han; ģ, ķ, ļ, ņ, ŀ ovat muljeerattuja, pehmennettyjä kerakkeita, jotka lausutaan kuin jos niiden sijaan suomeksi olisi kirjoitettu: gj, kj, lj j. n. e. Vokaalin yläpuolella oleva viiva (ē, ā) merkitsee vokaalin pidennystä. Latviassa on korko aina sanan ensimmäisellä tavulla. Puhuttelusana tulee nimen jälkeen, esim. Neiti Strauts = Strauts jaunkundze. L a s k u s a n a t: I = viens; 2 = divi; 3 = trisi; 4 = četri; 5 = pieci; 6 = seši; 7 = septiņi; 8 = astoņi; 9 = deviņi; 10 = desmit; 11 = vien-padsmit; 12 = div-padsmit; 13 = trīs-padsmit; 14 = četr-padsmit; 18 = astoņ-padsmit; 20 = div-

desmit; 21 = divdesmit-viens; 22 = divdesmit-divi; 25 = divdesmit-pieci; 29 = divdesmit-deviņi; 30 = trīs-desmit; 37 = trīdesmit-septiņi; 40 = četr-desmit; 50 = piec-desmit; 60 = seš-desmit; 70 = septiņ-desmit; 80 = astoņ-desmit; 90 = deviņ-desmit; 100 = simts; 200 = divi-simti; 500 = pieci-simti; 700 = septiņi-simti; 1 000 = viens tūkstois; 5 000 = pieci-tūkstoši; 7 000 = septiņi-tūkstoši.

Riika

Riian perusti v. 1201 Liivin piispa Albert. V. 1282 tuli Riika Hansa-kaupungiksi ja nousi suureen kukoistukseen. V. 1522 ennätti uskonpuhdistus Riikaan. Vanhan Liivinmaan kukistuttua oli Riika vv. 1561—82 vapaakaupunki ja joutui sittemmin Puolan vallan alle. V. 1621 valloitti Riian Ruotsin kuningas Kustaa II. Adolf ja kaupunki pysyi ruotsalaisena siksi kunnes Pietari Suuri valloitti sen v. 1710. 19. vuosisadan taitteessa oli Riika eteenpäin pyrkivä suurkaupunki. Marrask. 18 pñä v. 1918 julistettiin Riika Latvian tasavallan pääkaupunkiksi.

Tilaston mukaan on Riiaassa (v. 1930) 378,000 asukasta, joista 60,3 % on latvialaisia ja 6,3 % ulkomaalaisia. Riian kaupungin hallinnolliseen piiriin kuuluu yli 21,000 ha:n suuruinen maa-alue, josta 17 % on erisuuruisia sisäjärvviä. Näin on Riian kaupunki suurempi maatilanomistaja kuin esim. Berlini tai Köln. Kaupunginhallinto: kaupunginvaltuustoon kuuluu 100 valtuutettua. Kaupunginhallitus: johtajana kaupunginpää, kaksi kaupunginpään apulaista ja 8 kaupunkineuvosta. Kaupungin ylimalkaiseksi tuntemiseksi ja perille löytämiseksi siellä huomattakoon seuraavaa: Daugavan (Väinäjoen) oikealla rannalla oleva puoli kaupunkia jakautuu kolmeen osaan jotka ovat: 1) Vanhakaupunki, 2) kanavan lävistämä puistoinen keskikaupunki ja uudet kaupunginosat. Kaupungin keskitse virtaavan kanavajoen yli vie useampia siltoja. Vanhassa kaupungissa sijaitsevat: suuret kirkot, pankit, eduskunnan (saeima) talo, raatihuone, pörssi, Mustapäidentalo, killat, Ruutitorni (jossa on sotamuseo) ja presidentinlinna. Vilkkain on liikenne Kalķu ielalla, joka laajenee Brīvības bulvarsiksi (Vapauden bulevardiksi).

diksi), riikalaisten suosimaksi kävelykaduksi. Kanavan tällä puolen on, Kansallisoopperan puistoalue ja Kansallisteatteri. Kanavan tuolla puolen taas kouluja, yliopisto, konservatorio, ulkoasiainministeriö ja useita ulkovaltojen lähetystöjä. Uudet kaupunginosat ovat uuden-aikaisesti rakennettuja, talot suuria ja kadut leveitä. Riian, Latvian sivistyksellisen keskuksen nähtävyydet ansaitsevat tarkkaa huomiota. Niihin kaikkiin tutustuminen vie pitemmän ajan. Jos aikaa kuitenkin on vähän, suosittelemme seuraavaa kiertokäyntiä, jonka voi suorittaa puolessa päivässä ja kuitenkin saada kuvan kaupungin huomattavimmista nähtävyyksistä. Viisainta on katsella kaupunkia *k o k e n e e n* oppaan avulla, sillä paikat tuntien hän osaa järjestää kiertokäynnin »taloudellisimmin».

Lähdetään **liikkeelle Oopperan aukiolta. Kansallisooppera** (rakennettu v. 1860) kiinnittää katsojan huomion puoleensa pääsisäänkäytävänsä klassillisella kauneudella. Sijaa 1,380 hengelle. Oopperassa on aikanaan johtanut itse Richard Wagner. Lähellä Kansallisoopperaa, Kr. Barona ielan ja Aspāzijas bulvarsin kulmassa on pääpostikonttorin, lennätinlaitoksen ja Latvian Yleisaradion kaunis (v. 1902 rakennettu) talo. Aivan lähellä sitä sijaitsee pääpoliisiasema (rak. v. 1889). Postikonttorilta vie Audēju iela kaupungin sydämeen — Vanhaankaupunkiin. Aivan alussaan leikkaa Audeju iela kapean Rīdzenes ielan, jonka paikalla aikanaan virtasi Rīdzene-joki (Rige),

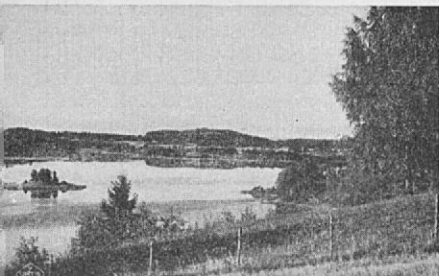
josta koko kaupunki sai nimensä. Jos kuljemme edelleen L. Kaleju ielalle ja käännymme vasemmalle, tulemme **Albertin torille**. Albertin torilta käännymme Reformatu ielalle ja saavumme Marstaļu ielalle, jolla sijaitsee **reformeerattu kirkko** (v. 1733). Marstaļu ielalla on kaksi huomattavaa vanhaa riikalaista rakennusta: ent. Dannensternien talo (Nro 21, rak. v. 1696) ja ent. Reuternien talo (Nro 2, rak. v. 1685). Noustun Marstaļu ielaa ylös tulemme, Audeju ielan poikki mennessä, Skārņu ielalle. Nyt näemme oikealla **P. Johanneksen kirkon** (15. vuosisadalta), jonka lähistöllä on paljon vanhoja piharakennuksia ja läpikulkukäytäviä. Huomion arvoinen on kirkon pappilan sisäänkäytävä, jossa vielä on nähtävänä jäännöksiä v. 1244 rakennetun piispanpalatsin

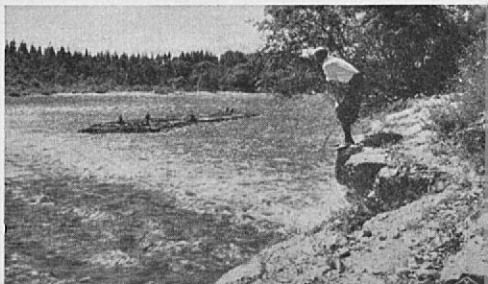
yhteydessä olleesta dominikaaniluostarista. Vuoteen 1523 saakka oli kirkko dominikaanien hallussa. Luostarin lakkauttamisen jälkeen käytettiin sitä maallisiin tarkoituksiin. Aluksi se oli navettana, sitten asevarastona. Vuodesta 1582 lähtien pidettiin kirkossa jumalanpalveluksia latviankielellä. Huomattakoon kirkon goottilaistyylinen läntinen julkisivu ja sen renesanssityylinen upea itäinen kuori. Lähellä Johanneksen kirkkoa (Skārņu ielā 22) on n. s. **Eekenin luostari**, v. 1592 perustettu porvarisleskivaimojen köyhäinkoti, joka vuorostaan syntyi v. 1435 perustetusta turvattomien matkustajain yömajasta. Aivan lähellä tätä rakennusta (Skārņu ielā 2) on **Pyhän Hengen luostari**, Miekkaritariston entinen päämaja, jonka syntyhistoria lankeaa yksin itse kaupungin perustamisen kanssa. Vasemmalla puolen Skārņu ielalta Pyhän Hengen luostariin vievää porttikäytävää seisovat muinaisten ritariveljesten linnakirkon (v:lta 1202) ja myöhemmin **P. Yrjön kirkon** (Skārņu ielā 10/12) jäännökset. Tämä nyttemmin »ruskeiden, valkoisten ja sinisten kyyhkysten» tyyssijaksi muuttuneet entinen kirkkorakennus on Riian vanhin rakennus yleensä. Skārņu ielalta pääsemme porttikäytävän kautta **P. Pietarin kirkkoon** (v. 1408), jonka 137 metriä korkea barokkityylinen torni, mistä on ihana näköala yli kaupungin, on maailman korkein puinen kirkontorni. Barokkityylinen sisäänkäytävä kuvineen ja veistoksineen on 17. vuosisadan loppupuolelta ja veistokset kotimaista (Koknesen) kalkkikiveä. V. 1522 piti Riian käännättäjä Knöpken P. Pietarin kirkossa virkaanastujaissaarnansa ja v. 1621 kuunteli Kustaa II. Adolf samassa kirkossa ylistyssaarnaa omaksi kunniakseen. V. 1721 vieraili kirkossa Pietari Suuri. Pietarin kirkosta lähdemme Pēterbāznīcas ielalle, menemme Kungu ielan poikki ja tulemme Raatihuoneelle (v:lta 1750) sekä Raatihuoneen torille — vanhan Riian sydämeen. Raatihuoneen edustalle on asetettu suojakiviksi Suuren pohjan sodan aikaisia rautatykkeitä suut alassuun maahan. Entisen raatihuoneen saleihin on sijoitettu kaupungin kirjasto. Keskellä Raatihuoneen toria on suihkukaivo, jota koristaa slesialaisesta hiekka-

kivestä veistetty Roland-patsas. Vastapäätä Raatihuonetta on yksi Riian vanhimpia maallikkorakennuksia, **Mustapäiden talo, Schwarzhäupterhaus**. Rakennus on peräisin 14. vuosisadalta, sen hollantilaiseen renessanssityyliin uudelleen rakennettu pääfasaadi on 17. vuosisadalta. Mustapäiden yhdistyksen vaakunassa on opiskelevan nuorison suojeluspyhimyksen, maurilaisen P. Mauritiuksen pää. Huomiota ansaitsee taiteellinen kellolaite ikuisine kalentereineen (calendarium perpetuum) vuodelta 1622. Rakennuksen etusivulla ovat Hansa-kaupunkien, Riian, Hampurin, Lyypekin ja Bremenin vaakunat ja neljä tarunomaista figuuria. Esirakennuksen etusivulla näemme Tallinnan ja Tarton kaupungin vaakunat ja sivuseinää koristavat Suuren ja Pienen killan ja Riian kaupungin vaakunat. Pääsisäänkäytävän kummallakin puolella on kaksi vuodelta 1522 peräisin olevaa kivimonumenttia korkokuvineen, jotka (vasemmalla) esittävät Neitsyt Mariaa ja (oikealla) P. Mauritiusta. Raatihuoneen torin varrella on myöskin toiminimi **J. Jaksh & Knin liiketalo**, jonka pääty on hakattu Arensburgin kalkkikivestä ja jonka ikkunoiden yläpielet ovat suurista Labrador-kivilevyistä. Ikkunoiden yläpuolella olevat mosaiikkimuotokuvat esittävät kuuluisia lasinpuhaltajia ja porsliininvalmistajia. Raatihuoneen torilta menemme pitkin Tirgoņu, Šķūņu ja Gildes ielaa **Suureen eli P. Marian kiltaan** (v. 1853), joka on rakennettu englantilaiseen goottilaistyyliin. Suuri kiltä oli Riian kauppamiesten yhdistys ja kokouspaikka. Vastapäätä suurta kilttaa sijaitsee samoin goottilaiseen tyyliin rakennettu **Pieni eli P. Johanneksen kiltä**, joka taas oli käsityöläisten yhdistys ja kokouspaikka (v. 1864). Katseltuamme kummankin killan vanhanaikaista sisustusta jatkamme matkaamme pitkin L. Zirgu ielaa, menemme Šķūņu ielan poikki ja saavumme L. Jaunielan kautta Palasta ielalle, jonka kulmassa on eräs historiallinen rakennus. Se on talo, jonka kaupunki v. 1711 lahjoitti Pietari Suurelle. Siinä ovat asuneet Kuurinmaan herttuatar Anna (sittemmin Venäjän keisarinna Katariina II.), Fredrik Suuren veli Preussin prinssi Heinrich, Venäjän suuriruhtinas Paavali y. m. Palasta iela vie **Herderin torille**, jolla on runoilijalle omistettu vaatimaton muistomerkki rintakuvineen. Herder asui Riassa vv. 1764—69. Hän ensimmäisenä oivalsi latvialaisten kansanlaulun

kauneuden. Herderin torilta menemme **P. Marian tuomiokirkkoon** (v. 1211). Tämä Liivin ja Preussin entisen arkkipiispan vanha tuomiokirkko on nykyisin Latvian evankeelis-luterilaisen kirkkokunnan tuomiokirkkona. Tuomiokirkon alttarikuorissa on Liivinmaan ensimmäisen piispan Meinhardin hauta. Huomattavat ovat myös kirkon urut (v:ltä 1833) 6828:ne urkupilleineen ja 124:ne äänikertoineen, jotka vielä jonkin aikaa sitten olivat maailman suurimmat. Tämän vanhan riikalaisen rakennustaiteellisen muistomerkin helmi on kuitenkin sen yhteydessä oleva uudelleenrakennettu ent. luostarin pylväskäytävä, jota voidaan verrata Europan kauneimpiin alallaan. Luostarin puutarhaa käytettiin aikanaan hautausmaana. Huomattavia ovat tonsoriumi ja suuri kastemalja, jotka ovat siirretyt tänne Ikšķīlen (Ykskylän) kirkosta, joka on maan ensimmäinen kirkko. Goottilaiseen tyyliin uudelleen rakennettu kirkon yhteydessä oleva »luostari» on nykyisin **tuomiokirkon museona** ja osa valtion arkistoa on sijoitettu sinne. Lähellä tuomiokirkkoa on renesanssityylinen pörssirakennus (v. 1852), joka samoin kuuluu kaupungin rakennustaiteellisiin kaunistuksiin. Pörssistä pääsemme L. Pils ielaa myöten **anglikaaniselle kirkolle** (v. 1859, goottilaistyylinen), jonka rakentamiseen on käytetty Englannista tuotuja rakennusaineita. Muutamaa askelta kauempana on **katoollinen kirkko** (v. 1785), jonka rakentamista avustivat Itävallan keisari Josef II. ja Puolan kuningas Stanislaw Poniatowsky. Lähellä kirkkoa kohoa Linna, joka oikeastaan on v. 1330 rakennettu ritarikunnan vanha linna, jota vuosisatojen varrella vain on uudelleen rakenneltu. Linnan pyörötornit, Lyijytorni (vastapäätä katoollista kirkkoa) ja P. Hengen torni (jossa tasavallan presidentin lippu liehuu), ovat linnan vanhimpia osia. Linnassa on nykyään tasavallan presidentin asunto. Sen muihin huoneistoihin on sijoitettu museoita y.m. Linnan edessä Presidentti Jānis Čaksten torin varrella ovat **valtionkirjasto** ja **valtiopankin** mahtava sakennus. Torīa ielan kautta jatkamme sitten kiertokäyntiämme reuraavalle poikkikadulle, L. Jēkaba ielalle, käännyimme oikealle ja tulemme **eduskuntatalolle**, joka on rakennettu v. 1864 firenzelaiseen renesanssityyliin. Rakennuksen L. Jēkaba ielalle antavassa ulkone-massa on syvennys, jossa seisoo Latvian satujen sankari Lāčplēsis,

(Karhuntappaja), jonka kunniaksi on perustettu sotilaallinen ritarikunta. Vastapäätä eduskuntarakennusta on **P. Jaakobin kirkko** (v. 1256). Lähellä kirkkoa on sistersiläisnunnien Maria Magdaleena-luostari, joka nykyisin on katoolisen kirkon keskusvirastona. V. 1621 tehtiin Jaakobin kirkosta ruotsalainen garnisoonikirkko ja v:sta 1924 lähtien on se ollut roomalaiskatoolisen arkkipiispan tuomiokirkkona. Palaten takaisin L. Jekaba ielalle käännyimme nyt Torņu ielalle ja katsomme **Ruotsin porttia** v:ta 1698, joka nykyisin on Latvian Arkkitehtiliiton seuratalona. Lähellä sitä on **Ruutitorni** (27 metriä korkea ja 2,43 metriä paksu muuri). Se on ainoa jäljellä oleva osa vanhaa kaupungin linnoitusta (kaupungin muurissa oli 18 tornia) ja antaa se nykyisin suojan **sotamuseolle**.

Ruutitornin edustalla olevan puistoalueen keskeltä kohoaa **Bastei-mäki**, jolta saa ihanan silmäyksen yli ympäröivän puisto alueen. Mäki on muodostunut 17. vuosisadalla pystytettyjen muurien jäännöksistä ja oli se aikanaan hiekkabastioonina.

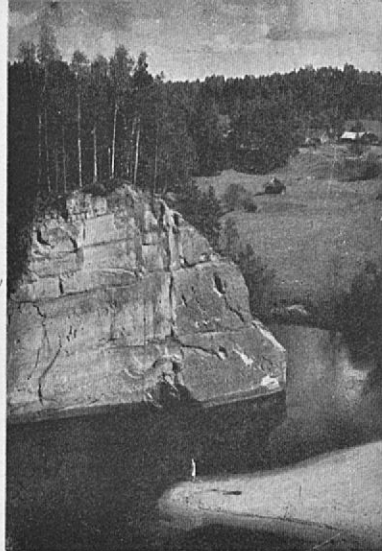
Hetken levon jälkeen lähdemme Zigfr. Meierovicsin bulevardia pitkin Valdemara ielalle, mistä löydämme **Kansallisteatterin** (v. 1899), kauniin rokokoo-tyylisen rakennuksen. Sen toisen kerroksen ikkunoiden yläpuolella ovat Schillerin, Goethen, Shakespearen y. m. korkokuvat. Teatterissa julistettiin Latvian itsenäisyys marrask. 18 p:nä v. 1918. Mennen Valdemara ielaa ylös (ks. karttaa), kohtaamme ensimmäisenä **ulkoasiainministeriön** juhlanan rakennuksen (v. 1913) ja Kalpaka bulevardsin kulmassa **pörssi-kauppakoulun**, kauniin goottilaistyyllisen tiilirakennuksen v:ta 1902). Edelleen näemme Valdemara ielalla **valtion taidemuseon** (v. 1903, 18. vuosisadan barokkia). Päätyornamentti ilmentää esittävien taiteiden ylistystä Pallas Athenelle. Menemme nyt yli Esplanaadin ja tulemme Brīvības bulvarsille — Riian pienempikokoiselle »Unter den Lindenille.» — Nykyisellä Esplanaadilla sijaitsi aikanaan historiallinen Kubsberg. Brīvības bulvarsilla, vastapäätä venäläistä **tuomiokirkkoa** (v:ta 1876, venäläis-bysanttilaista tyyliä) ovat **piirioikeuden** ja **senaatin** talot. Jatkamme matkaamme Rainis bulvarsille. Käännyimme vasemmalle ja saavumme **Latvian yliopistolle** (11 tiedekuntaa). Tämän nykyaikaiseen tyyliin rakennetun tiili-

sen rakennuksen (v. 1866) pääsisäänkäytävän yläpuolta koristavat Kuurinmaan, Liivinmaan, Viron ja Saarenmaan vaakunat. Lähellä yliopistoa, Wöhrmannin puistoon päin mennessä on **Riian Latvialaisen yhdistyksen talo** (Merķeļa ielā 13) — yhdistyksen, joka on koonnut piiriinsä maan kansalliset harrastukset monen vuosikymmenen aikana. Aivan naapurissa, Kr. Barona ielan kulmassa sijaitsee **valtion konservatoriumi** (v:lta 1873). Päätämme kiertokäyntimme **Wöhrmannin puistoon** (v. 1816), jonka ihana ruusutarha ja kauniit pensaskasvit kiinnittävät matkailijan huomion puoleensa.

Tämän jälkeen suositellaan käyntiä **Veljeshautausmaalla** (raitiolinja nro 11), jossa Latvian vapaussodan sankarit nukkuvat viimeistä untaan arkkitehtoonisesti mahtavassa ja kauniissa kalmistossa.

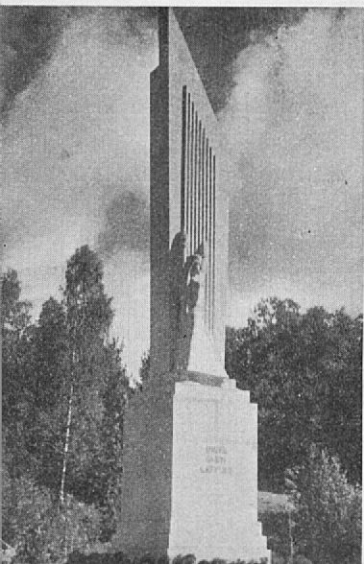
Jos matkailija voi omistaa useamman päivän Riian katselemiselle, on hänelle suositeltava myöskin käyntiä **Letgallian esikaupungissa** (Vainājokea yläsuuntaan), jonka asukkaat ovat suurelta osalta juutalaisia ja venäläisiä. Tässä kaupunginosassa on huomattava: valtaiset **kauppahallit**, jotka ovat rakennetut vanhoista zeppeliini-halleista, **romumarkkinat** juutalaisine ja venäläisine tyypeineen, puinen **Jesuskirkko** (v. 1819) ja omalaatuisensa puinen pylväsrakennus kauppakojuiheen, molemmat empiiri-tyylisiä, sekä vihdoin **suuri synagooga**. **Mitaun esikaupungissa**, toisella puolen jokea, ovat **Arkadia-puiston** kauniit alueet ja istutukset. Riian muista puistoista ovat huomattavat: **Vuoden 1905 puisto** (raitiotielinja nro 3 päätepisteeseensä asti) uusine stadioineen ja kunnallisine asuinrakennuksineen, samoin **Viesturs-puisto** (raitiolinja nro 6), joka on Riian vanhin puisto ja jonka huomattavin nähtävyys on tuomiokirkkoa muistuttava holvimainen lehmuskujanne. Sinne istutti Pietari Suuri v. 1721 omakätisesti jalavan, joka kasvaa vielä tänä päivänä.

Kenenkään matkailijan ei pitäisi laiminlyödä käydä **Riian ympäristössä**. Ei liene toista suurkaupunkia, jolla niin lähellä porttiansa edustalla olisi yhtä ihastuttava ympäristö. Neljännestunti vain autobussissa

(nro 22) tai raitiovaunussa (linja nro 11) ja te olette huvilakaupungissa — **Mežaparksissa** (Metsäpuistossa) **Kišu ezersin** (-järven) rannalla. Jos istutte puolisen tuntia rautatievaunussa (Riika II asemalta) tai nousette Ooppera-aukiolta autobussiin), pääsette **Riian Itämeren kylpylään**, **Riian rannikolle**, **Itämeren Rivieralle**, niinkuin muutama tämän »hyvän lapsen» lempinimistä kuuluu. (Junia lähtee »Rannalle» aina noin puolen tunnin väliajoin, samoin autobusseja.) Sieltä löytää kaiken, mitä huvituksenhaluisen suurkaupunkilaisen sielu vain halajaa. 44 km:n päässä Riiasta sijaitsee **Ķemerin muta- ja rikkikylpylä**, maailmankuulu kylpypaikka, jonka parantava vaikutus on yksimielisesti tunnettu ja tunnustettu. Kylpykauden aikana lähtee Riiasta **Ķemerin** ja päinvastoin noin 10 junaa päivässä erikoisvaunuineen kylpyvieraille. **Ķemerin** maailmanmaine perustuu sen erinomaisen voimakkaasti rikkipitoiseen veteen ja laajoihin terveellisiin muta-alueisiin. 34 km:n päässä Riiasta sijaitsee toinen, **Baldonen rikki- ja mutakylpylä**, luonnonkauneuksilla runsaasti armoitettu paikka, joka on kuuluisa myöskin ilmakylpylänä, se kun sijaitsee keskellä sankkaa kaunista kuusimetsää, joka kuuluu alallaan maan parhaisiin ja kauneimpiin. Riiasta on Baldoneen ja sieltä Riikaan säännöllinen autobussiyhteys bussien lähtiessä 13. Janvāra ielan edustalta. Noin 1 tunnin matka on Riiasta rautateitse (asemalta Riika I) **Siguldaan**, (Segewold), joka Gauja-joen kuvankauniissa laaksossa, vanhojen saksalaisten ritarikuntain linnanraunioiden

keskellä sijaiten ja n. s. Liivinmaan Sveitsin keskipisteen muodostaen palauttaa mieleen nuo kaukaiset historialliset ajat. Siguldan vanhan linnan raunioilta aukenee katsojan eteen mahtava, kaunis näköala noin 100 metriä syvään ja noin 1 kilometrin pituiseen Gaujajoen laaksoon ja joen tuolla puolen yleneville kukkuloille. Siguldasta käsin voi tehdä viehättäviä jalkamatkoja. Vastapäätä Siguldaa toisella puolella jokea ovat toisen vanhan ritarikunnan linnan rauniot, **Krimuldan** (Kremon). Kauempana joen yläjuoksun varrella puiden keskeltä näkyvät vielä kolmannet punaiset tiiliskivirauniot. Ne ovat **Turaidan** (Treidenin) linnan, joka aikanaan kuului Riian arkkipiispalle. Liivinmaan Sveitsissä on myöskin **Cēsisin** kaupunki hyvin säilyneine ritarikunnan linnanraunioineen.

*Vapauden muistomerkki
Raunan kauppalassa.*

Vähemmän ei matkailijaa tule viehättämään retki metsärikkaaseen **Ogreen** ja **Koknesen** kauniille tienoille. Daugavan (Väinäjoen) korkealla rantamalla lähellä Pērse-joen yhtymistä siihen ovat erinomaisen kauniit linnanrauniot. Vähemmän tunnettu ja ovat jo n. s. **Kuurinmaan Sveitsi**, **Kandavan** ja **Sabilen** välinen osa Abava-joen laaksoa ja **Latgalen** maakunnan metsäisen itäosa mäki- ja kukkularikkaat seudut.

Kuka erikoisesti harrastaa Kuurinmaan entisiä ruhtinaita ja ranskalaisen ylimystön vaiheita suuren vallankumouksen aikoina, hän menköön **Jelgavaan** (Mitau), jonne matka kestää noin 1 tunnin, yhdentekevää junalla tai autobussilla. Tämä Semagalen ja Kuurinmaan suurherttuakunnan entinen pääkaupunki oli aikanaan ranskalaisten emigranttien turvapaikkana, jossa m. m. mestatun Ludvig XVI:n veli, sittemmin kuningas Ludvig XVIII. vv. 1798—1807 oleskeli.

(Retkistä tarkemmin erikoisoppaissa).

**MENKÄÄ RIIKAAN 3 PÄIVÄKSI, NIIN
JÄÄTTE SINNE KOKO VIIKOKSI.**

**Tehkää seuraava ulkomaan-
matkanne kauniiseen Riikaan!**

HELSINGISSÄ 1934

HELSINGIN UUSI KIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ

*

